

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615010115
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1615010115.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného G. Z., stíhaného pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 7.12.2016, č.k. 1T/46/2015-361, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 12. septembra 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie Okresnej prokuratúry Malacky z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 7.12.2016, č.k. 1T/46/2015-361, bol obžalovaný G. Z. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona („Tr.zák.“) na skutkovom základe, že

dňa 11.7.2014 v čase okolo 14.00 hod. viedol osobné motorové vozidlo N. S. ev. č. SE-XXXCF na štátnej ceste II/XXX v smere S. - Z., na XX,X km nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu vozidla, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v dôsledku čoho s vozidlom vyšiel vpravo mimo cestu, kde pravým predným nosníkom, kolesom a blokom motora narazil do betónového mostíka vedúceho cez priekopu, prišlo k masívnej deformácii pravej prednej časti vozidla a následkom tohto nárazu spolujazdkyňa vo vozidle poškodená A. P. T., nar. X.X.XXXX († XX.X.XXXX), utrpela úrazovo krvácajúci šok pri poraneniach vnútro hrudných a vnútro brušných orgánov, na následky ktorých zranení po prevoze do nemocnice zomrela.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 149 ods. 2 Tr.zák. s poukazom na § 36 písm. j), písm. l) Tr.zák. a § 38 ods. 3 Tr.zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr.zák. a § 50 ods. 1 Tr.zák. podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky. Zároveň bol obžalovanému uložený podľa § 61 ods. 2 Tr.zák. trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 5 rokov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr.por.“) bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným Ministerstvu vnútra SR vo výške 232,36 eur a V., a.s. vo výške 4.371,46 eur.

Proti rozsudku podala odvolanie v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Tr.por. Okresná prokuratúra Malacky priamo po vyhlásení rozhodnutia na hlavnom pojednávaní, ktoré zdôvodnila písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 2.3.2017. V písomných dôvodoch odvolania odvolateľ uviedol, že odvolanie podáva proti výroku o treste. Obžalovaný porušil vážnym spôsobom pravidlá cestnej premávky a následkom jeho konania došlo k nenapraviteľnému následku - usmrteniu človeka. Uložený trest považuje odvolateľ za nedostatočný a má za to, že v prípade dopravných nehôd so smrteľným následkom je potrebný dôraznejší postih spočívajúci v uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody spolu s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Len adekvátny postih páchatelov môže mať v budúcnosti priaznivý vplyv na pokles trestných činov spáchaných v doprave a zabezpečí

tak generálnu prevenciu vo vzťahu k iným porušovateľom pravidiel v cestnej premávke. Odvolateľ navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov.

Spis bol tunajšiemu súdu predložený na rozhodnutie o odvolaní dňa 28.6.2017.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu dňa 12.9.2017 prokurátorka zotrvala na písomných dôvodoch odvolania a navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutie vo výroku o treste a obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu.

Obhajca na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že pokiaľ ide o podané odvolanie, prokurátor nezohľadňuje pri svojej argumentácii judikatúru Najvyššieho súdu SR, z ktorej vyplýva, že aj trest odňatia slobody s podmieneným odkladom môže byť dostatočným opatrením, ktorým možno dosiahnuť účel trestu predpokladaného Trestným zákonom. Obžalovaný v období pred spáchaním skutku a tak isto po spáchaní skutku žije bezúhonným životom, riadne pracuje a nedopustil sa žiadneho protiprávneho konania. Ukončil svoje pôsobenie v Policajnom zbore a pracuje v spoločnosti N.. Zároveň predkladá aj potvrdenie o úhrade časti spôsobenej škody voči Ministerstvu vnútra SR, ďalšia časť náhrady škody vo vzťahu k poisťovni je v štádiu riešenia. Odvolanie prokuratúry vzhľadom na uvedené argumenty navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu vyjadril ľútosť nad tým, čo sa stalo a súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 149 ods. 1 Tr.zák. kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 149 ods. 2 Tr.zák. odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

Podľa § 138 písm. h) Tr.zák. závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatelovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona.

Odvolací súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por., pričom skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil.

Zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním len prokurátorom a len ohľadom výroku o treste, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť iba napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a to vzhľadom ku skutočnosti, že v ustanovení § 317 ods. 1 Tr.por. je obsiahnutý obmedzený revízny princíp a odvolací súd preskúmava len ten výrok rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním a správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a na iné chyby by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo nebolo zistené. Vzhľadom na uvedené, keďže v prejednávanej veci bol odvolaním napadnutý iba výrok o treste, pričom ostatné výroky rozsudku prvostupňového súdu neboli odvolaním napadnuté,

odvolací súd bude ďalej prioritne podrobne rozoberať len odvolaním napadnutý výrok o treste. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovanému, jeho obhajcovi a poškodeným bola riadne doručená obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov a strany trestného konania boli následne aj riadne predvolané resp. upovedomené o termíne hlavného pojednávania po tom, čo bol prokurátorom podaný odpor proti trestnému rozkazu vydanému prvostupňovým súdom. Uvedené konštatovanie sa však nevzťahuje na poškodenú Z. F. K. (pozostalá po zosnulej A. P. T.), s ktorou prvostupňový súd nekonal ako s poškodenou, hoci tak mal urobiť, aj keď si táto neuplatnila voči obžalovanému náhradu škody. Odvolací súd pripomína, že obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov sa podľa § 240 ods. 1, ods. 3 Tr.por. doručuje každému poškodenému (na rozdiel od rozsudku, ktorý sa doručuje len tomu poškodenému, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody) a rovnako podľa § 247 ods. 2 Tr.por. o hlavnom pojednávaní je treba upovedomiť každého poškodeného, nielen poškodeného, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody. Toto pochybenie prvostupňového súdu však nie je charakteru závažnej procesnej chyby, ktorá by zakladala niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. a tým aj dôvod zrušenia rozsudku prvostupňového súdu.

Hlavné pojednávanie na prvostupňovom súde bolo vykonané v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku okrem ďalej uvedeného pochybenia ohľadom oboznámenia znaleckých posudkov. Na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby prokurátorom obžalovaný po príslušnom poučení vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por., že je vinný. Následne sa obžalovaný kladne vyjadril k súdom zisťovaným skutočnostiam v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr.por. a súd prijal vyhlásenia obžalovaného, že je vinný a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná a vykoná dokazovanie ohľadom výrokov o treste a náhrade škody. Následne boli na hlavnom pojednávaní oboznámené k tomu sa vzťahujúce listinné dôkazy, ako aj znalecké posudky a po záverečných rečiach a poslednom slove bol vyhlásený rozsudok v znení uvedenom na začiatku tohto odôvodnenia. Odvolací súd k spôsobu vykonávania dôkazov na hlavnom pojednávaní uvádza, že znalecké posudky boli síce oboznámené podľa § 269 Tr.por. ako listinné dôkazy, a nie ako to vyžaduje Trestný poriadok v ustanovení § 268 ods. 2 Tr.por., avšak vzhľadom na predtým prvostupňovým súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine, toto pochybenie prvostupňového súdu pri vykonávaní uvedeného dôkazného prostriedku nemalo priamy vzťah k rozhodovaniu o výrokoch o treste a náhrade škody, ohľadom ktorých malo byť dokazovanie na hlavnom pojednávaní vykonávané, a preto nemohlo byť predmetné pochybenie dôvodom, pre ktorý by bolo nutné zrušiť rozsudok prvostupňového súdu.

Odvolací súd k postupu prvostupňového súdu na hlavnom pojednávaní pred vykonaním dokazovania uvádza, že správne postupoval prvostupňový súd, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, keďže takému vyhláseniu zodpovedali aj vykonané dôkazy v prípravnom konaní a bolo nepochybné, že sa stal skutok uvedený v obžalobe, tento napĺňa všetky zákonné znaky prečinu usmrtienia podľa vyššie citovaných ustanovení § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr.zák. (s poukazom na § 138 písm. h/ Tr.zák., ktorý výslovne nie je v napadnutom rozsudku vo výroku o vine uvedený ako to požaduje ustanovenie § 163 ods. 3 Tr.por.) a spáchal ho obžalovaný, ktorý bol v súlade so zákonom uznaný vinným z jeho spáchania.

K odvolaním napadnutému výroku o treste odvolací súd uvádza nasledujúce skutočnosti.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov. Základnými ustanoveniami, ktoré musí súd pri ukladaní trestu zohľadniť je účel trestu (§ 34 ods. 1 Tr.zák.) a vymedzenie okolností, na ktoré musí súd prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 ods. 4 Tr.zák.).

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradil od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (§ 34 ods. 1 Tr.zák.).

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom trest by mal postihovať iba páchatel'a tak,

aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby (34 ods. 3 a ods. 4 Tr.zák.). Tieto okolnosti, na ktoré je potrebné prihliadnúť pri ukladaní trestu, dostatočne určitým, zrozumiteľným a podrobným spôsobom zdôvodnil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku (na stranách 3 až 6) a keďže sa s nimi odvolací súd stotožnil, nie je dôvod ich opätovne uvádzať aj v tomto rozhodnutí. Odvolací súd sa vyjadrí iba k tým z nich, ktoré je nutné bližšie objasniť a zdôrazniť vzhľadom na obsah námietok uvedených v podanom odvolaní.

Prokuratúra žiadala v odvolaní obžalovanému popri treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel namiesto trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, čo zdôvodnila tým, že konaním obžalovaného došlo k spôsobeniu dopravnej nehody so smrteľným následkom a vzhľadom na potrebu pôsobenia generálnej prevencie vo vzťahu k iným porušovateľom pravidiel v cestnej premávke môže iba takýto postih páchatela, ktorý považuje za adekvátny, zabezpečiť pokles trestných činov spáchaných v doprave.

Odvolací súd má po posúdení celej veci za to, že druhy trestov a ich výmera uložené prvostupňovým súdom v prejednávanej veci sú v súlade so zákonom, zodpovedajú účelu trestu ustanoveného Trestným zákonom a sú aj spravodlivým trestom, čo je odôvodnené nasledujúcimi skutočnosťami. Obžalovaný je osobou, ktorá nemá žiadny záznam v registri trestov ani v registri priestupkov a pred spáchaním činu ani po ňom sa nedopustil ani žiadneho dopravného priestupku. Obžalovaný je slobodný a zamestnaný. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní k obžalobe vyhlásil, že je vinný a vyjadril nad svojim konaním ľútosť.

Hoci vzhľadom na už uvedený obmedzený revízny princíp nemá odvolací súd oprávnenie posudzovať prvostupňovým súdom zistený skutkový stav a právne posúdenie skutku, k dopravnej nehode podľa rozsudku došlo ešte dňa 11.7.2014 tak, že obžalovaný ako vodič motorového vozidla nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu vozidla, v dôsledku čoho s vozidlom vyšiel vpravo mimo cestu, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do betónového mostíka vedúceho cez priekopu a následkom tohto nárazu spolujazdkyňa vo vozidle, poškodená A.. P. T., utrpela úrazovo krvácajúci šok pri poraneniach vnútro hrudných a vnútro brušných orgánov, na následky čoho zomrela.

Podľa rozsudku prvostupňového súdu, ktorý nebol ohľadom výroku o vine napadnutý odvolaním, obžalovaný svojim konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase skutku, podľa ktorého vodič nesmie viesť vozidlo, ak jeho schopnosť viesť vozidlo je znížená najmä úrazom, chorobou, nevoľnosťou alebo únavou. Uvedené vyplýva z tej skutočnosti, že obžalovaný ako vodič motorového vozidla na rovnom úseku bez zistenia akejkoľvek príčiny zišiel s vozidlom mimo vozovky do priekopy, kde došlo k nárazu vozidla do betónového mostíka vedúceho cez priekopu, pričom podľa znaleckého posudku z odboru doprava cestná nebola na motorovom vozidle zistená ani žiadna technická chyba, ktorá by bola v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody.

Hoci došlo u obžalovaného k porušeniu dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, nešlo z jeho strany o konanie takého charakteru, ktoré by si svojou závažnosťou vyžadovalo uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a tiež nebola zistená ani žiadna taká ďalšia okolnosť týkajúca sa prípadu alebo osoby obžalovaného, ktorá by si to vyžadovala. Jednotlivé formy usmrtenia nie sú ani v prípade dopravných nehôd rovnako závažné a mieru ich závažnosti ovplyvňujú viaceré faktory a z vyššie uvedených skutočností ohľadom okolností prípadu a osoby obžalovaného vyplýva, že uloženie prokuratúrou navrhovaného nepodmienečného trestu odňatia slobody namiesto prvostupňovým súdom uloženého trestu odňatia slobody s podmieneným odložením jeho výkonu popri treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá by v prejednávanej veci bolo v rozpore s účelom trestu ustanoveným Trestným zákonom a išlo by o trest neprimerane prísny.

Odvolací súd sa teda stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že boli splnené podmienky pre podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody ustanovené v § 49 ods. 1 písm. a) Tr.zák., keďže vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Prokuratúrou v odvolaní paušálne prezentovaná a zdôrazňovaná požiadavka generálnej prevencie ohľadom uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade smrteľných dopravných nehôd bez zistenia inej relevantnej závažnej skutočnosti odôvodňujúcej uloženie takého druhu trestu nemôže byť podľa odvolacieho súdu určujúca resp. prioritná (hoci dopravnou nehodou bol spôsobený nezvratný následok - smrť osoby) a odvolací súd, ako vyplýva z už uvedeného, nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktoré by poukazovala na potrebu uloženia prokurátorom navrhovaného trestu.

Na základe uvedeného je možné uzavrieť, že prvostupňový súd nepochybil pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery a uložený podmienený trest odňatia slobody 2 roky so skúšobnou dobou 4 roky spolu s trestom zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na obdobie 5 rokov zodpovedá zásadám ukladania trestov ustanoveným v § 34 Tr.zák. ako boli podrobne rozvedené v napadnutom rozsudku v spojení s týmto rozhodnutím.

Obžalovaný predložil na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu podací lístok z pošty, podľa ktorého dňa 13.4.2017 uhradil Ministerstvu vnútra SR sumu 232,36 eur, ktoré žiadal tento poškodený ako náhradu škody. Keďže však výrok o náhrade škody nebol odvolaním dotknutý, odvolací súd nemohol žiadnym spôsobom do tohto výroku napadnutého rozsudku vstupovať, teda ho rušiť resp. meniť.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd nezistil relevantný dôvod na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia, a preto podané odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.